

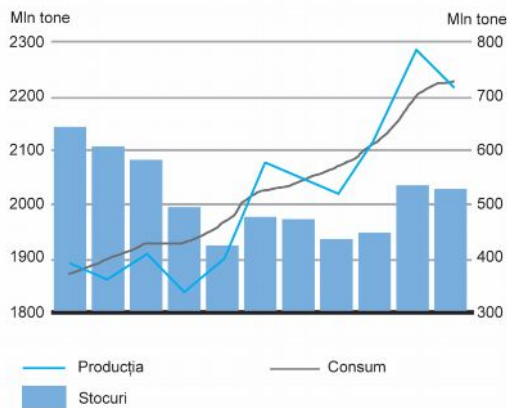
**ANALIZA PIEȚEI MONDIALE A CEREALELOR.
TENDINȚE ȘI EVOLUȚII PE PIAȚA MONDIALĂ ȘI LOCALĂ
ÎN ANUL 2009**

Noiembrie 2009

Retrospectivă asupra producerii și comercializării cerealelor pe piața mondială

Producția mondială de cereale în anul 2009 se prognozează de a fi cca. 2 219 milioane tone inclusiv orezul, ceea ce este cu 3% mai puțin decât în anul 2008, an în care a fost recoltă mondială record. În același timp cantitatea recoltată în anul 2009 se va plasa pe locul doi după cantitatea record din 2008. Reducerea cantităților este prognozată pentru grâu și cerealele din categoria sorg, orz, ovăș ș.a., în timp ce se prevede o creștere a cantităților de orez. În perioada de primăvară se prognoza o recoltă mult mai mică pentru cereale care era argumentată de reducerea suprafețelor mondiale însămânțate cu grâu datorită recoltei record din anul 2008, în urma căreia fermierii au fost descurajați de diminuarea a prețurilor la cereale în condițiile care ei au utilizat mijloace de producere la costuri ridicate.

Graficul.1 Producerea, consumul și stocurile mondiale de cereale în perioada anilor 1999-2009

Prognoza Organizației Națiunilor Unite pentru Agricultură și Alimentație privitor la consumul de cereale în anul 2009/10 relatează o ușoară creștere de cca. 1,3%, comparativ cu anul 2008/09 și constituie cca. 2230 milioane tone. Pe când creșterea de la sezonul 2007/8 la 2008/2009 a constituit 4%. Consumul mondial al cerealelor în alimentație către 2009/10 va crește cu cca. 1,4%, până la 1042 milioane tone, care permite o medie de cca. 153 kilograme/om.

Prognoza consumului cerealelor pentru furaje de către aceeași organizație în 2009/10 estimează o creștere de cca. 1%.

Această creștere slabă este datorată de creșterea economică slabă în țările CSI, SUA și câteva țări din Africa de Sud. Utilizarea cerealelor pentru furaje va

crește în țările în dezvoltare și se va diminua în țările dezvoltate.

Procesarea industrială a cerealelor va avea o creștere foarte slabă în acest sezon și se va datora cererii slabe pe piața mondială a biodiselului. Această categorie de utilizare a cerealelor a cunoscut o creștere bruscă de cca. 9% având ca referință sezonul 2007/08. Anterior se prognoza o creștere de cca. 25% a acestui sector în perioada anilor 2007/08-2008/09. Creșterea lentă a cererii în acest sector care include și porumbul, 90% este datorată stagnării economice în SUA.

Ținând cont de cele menționate mai sus, prognoza de producere și utilizare a cerealelor în 2009/10 va conduce la un stoc de cca. 521 milioane tone la sfârșitul sezonului agricol 2010, ceea ce este o diminuare nesemnificativă. La această perioadă rezervele mondiale vor constitui cca. 7 milioane tone, ori cu 1,4% mai puțin decât în iulie 2009. Această ar însemna că în perioada sezonului agricol 2010 nu vor exista decalaje majore în rezerve-utilizare a cerealelor și nu putem vorbi despre un decalaj care a existat în sezoanele 2006/07-2007/08.

Organizația Națiunilor Unite pentru Agricultură și alimentație prognozează comerț cu cereale în sezonul 2009/10 de cca. 257 milioane tone, ceea ce este cu 4 % mai puțin decât volumele comercializate în sezonul 2008/09. Această diminuare este influențată în special de comerțul cu grâu, care se poate diminua cu cca. 10 milioane tone. Această diminuare poate fi cauzată de așteptările țărilor mari importatoare de grâu, în special a țărilor din Nordul Africii și Asia, a unor roade mari în sezonul următor celui de 2009/10.

Volumul comerțului cu cerealele din categoria orz, sorg ș.a. se prognozează ca va rămâne neschimbat în sezonul actual 2009/10.

Organizația Mondială pentru Agricultură și Alimentație prognozează o stabilitate a prețului pentru cereale în sezonul 2009/10 care este argumentată de o roadă relativ stabilă. Pe de altă parte prețul la cereale poate fi influențat de diminuarea cotației dolarului și de valul de creștere a cererii pe piața petrolului.

Tabelul 1. Viziune asupra pieței mondiale a cerealelor, mln tone

	2007/08	2008/09 <i>real</i>	2009/10 <i>proгноză</i>	2009/10 față de 2008/09, %
Balanța mondială				
Producere	2 131,8	2 287,2	2 218,8	-3,0
Comerț	272,6	266,3	256,6	-3,6
Total consum	2 120,2	2 201,7	2 230,4	1,3
Alimentație	1 013	1 028,5	1 042,5	1,4
Furaje	748,3	772,5	777,1	0,6
Alte consumuri	358,9	400,7	410,8	2,5
Rezerve (stocuri)	444,6	528,4	520,9	-1,4

Grâu

Pe parcursul anului 2009 cotația prețului la grâu a variat între 197 și 150 USD/tonă. Acesta a fost influențat de cotațiile la petrol și de prognozele de creștere economică în Statele Unite ale Americii. Astfel la data 25.09.2009 la bursele din Chicago - SUA, LIFE-UE, Budapesta-UE grâul alimentar la condiții Futures, EXW se comercializa la 165 USD/tona. În același timp grâul din regiunea bazinului Mării Negre, grâul alimentar la condiții Futures, EXW se comercializa la prețul de 151 USD/tona în Rusia și Ucraina.

Tabelul 2. Viziune asupra pieței mondiale a grâului, mln tone

	2007/08	2008/09 <i>real.</i>	2009/10 <i>proгноză</i>	2009/10 față de 2008/09, %
Balanța mondială				
Producere	610,3	684,6	655,8	-4,2
Comerț	112,6	123,8	114,0	-7,9
Total consum	618,2	644,7	655,0	1,6
Alimentație	447,0	451,8	456,4	1,0
Furaje	102,1	120,3	126,5	5,1
Alte consumuri	69,1	72,7	72,1	-0,8
Rezerve (stocuri)	151,6	191,3	192,4	0,5

Moldova

Potrivit datelor oficiale, în total, în 2009, Republica Moldova a obținut o cantitate de cereale de 2,6 mln tone, dintre care 770 mii tone reprezintă recolta de grâu sau aproape jumătate din recolta anului trecut, când fusese obținută o producție record pentru ultimul deceniu, 300,8 mii tone - orz, 80 mii de tone - rapiță și alte 20 mii de tone - mazăre.

Dacă în 2008, productivitatea medie era de 33 chintale de grâu la hectar, în acest an randamentul a scăzut la 24 de chintale, ca urmare a secetei din primăvara curentă.

Statisticile ministeriale arată însă că grâul din recolta curentă este de o calitate mai înaltă, conținutul de gluten în boabe se ridică la 23% sau uneori 25%, față de maxima de 21%, în anul trecut. Iar cota grâului alimentar din recolta totală se ridică la 45%, față de nivelul de 28% în 2008.

Producțiile și randamentele din sectorul vegetal pot fi comparate cu cele înregistrate în unele țări

din regiune, ca Federația Rusă, Ucraina și România, dar nu și cu cele obținute în statele în care se practică agricultura modernă. De exemplu, la principalele culturi cerealiere, grâul și porumbul, productivitatea medie pe țară tradițional nu depășește 36 chintale/ha, în timp ce randamentul mediu în statele Uniunii Europene este de 45 - 56 chintale de grâu/ha și, respectiv, 50-70 chintale de boabe de porumb/ha.

Tabelul 3. Suprafețe, recolta globală și recolta medie pentru cereale, 2007-2009

Specificare	2007			2008			2009			2009 / 2008, %		
	Aria, mii ha	Recolta globală, mii t	Recolta medie, q/ha	Aria, mii ha	Recolta globală, mii t	Recolta medie, q/ha	Aria, mii ha	Recolta globală, mii t	Recolta medie, q/ha	Aria	Recolta globală	Recolta medie
Total cereale	955,40	1057,90	8,89	1006,00	3169,50	31,40	951,20	2692,1	22	94,6%	84,9%	70,1%
Grâu	307,10	406,20	13,23	409,20	1286,30	33,00	346,9	770	24	84,8%	59,9%	67,3%
Orz	127,60	115,30	9,40	122,80	353,10	26,50		300,8			85,2%	
Porumb	466,20	362,70	7,78	427,50	1478,60	34,50	402,9	1584,4	28,3	94,2%	107,2%	82,0%
Floarea-soarelui	233,60	156,00	6,68	227,00	371,90	16,30	224,6	315	12,6	98,9%	84,7%	77,3%

Sursa: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare din Moldova

În anul 2008 a fost înregistrată o supraproducție de cereale, recolta de grâu s-a ridicat la 1,286 mln tone, cea mai înaltă recoltă din ultimul deceniu. Însă producătorii nu au profitat de prețurile înalte în perioada de recoltare pe a-și vinde producția, iar ulterior acestea au căzut sub nivelul costurilor de producție, ca urmare exporturile au devenit neconvenabile. La începutul anului 2009 stocurile de grâu erau evaluate la 900 mii de tone.

Necesarul de grâu alimentar al republicii este de 345 mii tone.

Tabelul 4. Estimarea consumului intern și extern al cerealelor al Republicii Moldova, 2007-2009

Cereale	UM	2007	2008	2009
Export	tone	91 697	256 649	464 548
Import	tone	50 871	66 776	11 627
Consum populație	tone	453 582	452 623	451 950
Industria procesare	tone	345 000	345 000	345 000
Total - necesitate internă și externă	tone	941 150	1 121 048	1 273 125

Tabelul 5. Analiza asigurării Republicii Moldova cu cereale, 2009

Cereale	UM	2007	2008	2009
Producția globală internă	tone	1 057 900	3 169 500	2 692 100
Necesarul intern și export	tone	941 150	1 121 048	1 273 125
Abateri ("+" sau "-")	tone	116 750	2 048 452	1 418 975
Deficit/Surplus	%	112%	283%	211%

Pe parcursul anului curent, prețurile de achiziție a grâului pe piețele externe a crescut de la 98-100 dolari SUA/tonă până la 140 dolari SUA/tonă, ceea ce îi determină pe un șir de agenți economici să achiziționeze grâu la prețuri mai mari decât cele de stat.